

TÜRMOB INTERNATIONAL

Yıl: 14 • Sayı: 66 • Aralık 2020

MUHASEBE BECERİLERİNİN EVRİMİ

COVID-19 ETKİLERİ VE GELECEKTEKİ YOL HARİTASI

BELİRSİZ BİR
DÜNYADA
MUHASEBE
MESLEĞİNİ
LİDER
OLARAK
KONUMLANDIRMAK

**“ GELECEKTEKİ MUHASEBE
MESLEK MENSUPLARI DUYGUSAL
ZEKA VE İŞ AĞI BECERİLERİ
İLE FİRMALARIN TEKNİK
BİLGİLERİNİN ÖTESİNDE DEĞER
KATABİLECEKLER. ”**

**– MUHASEBE ÖĞRENCİSİ,
AVUSTRALYA**

Krizler kaçınılmaz bir şekilde zor kararların alınmasını gerektirir, ancak bu tür kararları almak için tercih edilen koşullar (görüşmek için yeterli zaman, daha net bir odaklanma isteği) yeterli değildir. Çok sayıda küçük işletme sahibi, CEO, hükümet lideri ve daha fazla kişi 2020 yılında bu gerçeğe yüzleşti. Muhasebe meslek mensupları, herhangi bir netlik olmadığı durumlarda güven sağlayan danışmanlar olarak işletme sahiplerinin yanında yer aldı.

Her meslek grubu gibi, muhasebe mesleği de Covid-19'dan sonra değişecek. Bir zamanlar imkansız olarak düşündüğümüz dijital süreçlere alışacağız. Değişimi yönetme yeteneğimiz her zaman olduğundan daha keskin ve hızlı olacak. Geleceği nasıl öngördüğümüzü, birçoğumuzun ne olacağını asla hayal edemeyeceğimiz bir deneyimle öğreneceğiz.

Şu an, küresel muhasebe mesleği olarak bizler işletmenin, kamunun ve toplumun faydası için dönüşüm fırsatına sahibiz. Mevcut yetenekleri yetiştirmek ve yeni yetenekleri mesleğe çekmek amacıyla mesleğimiz için kritik bir noktadayız. Bu süreci daha net ve ölçülebilir hedefler ile toplu halde başarmak zorundayız.

Bu sebeple, IFAC, son üç ayını çeşitli perspektiflerden 20'den fazla ülkede meslek ile ilgili çok sayıda kişi ile görüşmeler yaparak geçirdi.

Bu kişiler muhasebe meslek örgütlerinin CEO'ları, işletmelerin yöneticileri, CFO'lar, denetim komitesi üyeleri, denetçiler, mesleki firma liderleri, akademisyenler ve muhasebe mesleğini tercih etmiş öğrencilerdi.

Çeşitli paydaşları bir araya getirerek, muhasebe meslek mensupları ve liderleri için pandeminin sonuçlarını ve deneyimlerinin mesleğin geleceğini ve hatta özellikle muhasebe becerilerini nasıl etkileyeceğini anlamaya çalıştık. COVID-19 değişimi hızlandırdı ve muhasebe meslek mensuplarının görevlerini yeniden değerlendirmemiz gerektiğini ortaya koydu.

Muhasebe meslek örgütleri ve mesleki firmaların dönüşümü, çevikliği ve öngörülemeyen değişim za-

manlarını yönetmede muhasebe meslek mensuplarının dayanıklılığı konusunda paydaşlarımızın görüşlerini aldık.

Tüm bunlar ile birlikte, pandemi, yeni bir dünyada öngörücü olabilen ve çevik olan geleceğe dönük becerilerin ve muhasebe meslek mensuplarının stratejik liderler olarak konumlandıkları bir dünyanın önemini vurguladı.

Bu yayın, muhasebe meslek mensupları için toplu olarak bir yol haritasını gösteren hızlandırılmış çalışma yöntemleri, teknolojinin etkisi, yeni toplumsal taleplere uyumlu mesleki uygulamalar ve doğru beceriler dengesi dahil paydaşlarımızın da yüzleşiyor oldukları kilit konuları vurgulamaktadır.

COVID-19
SİSTEMİ
SARSTI VE
İLERİYE
GİTMEMİZİ
HIZLANDIRDI

**DÜNYA BİR GECEDE
DEĞİŞTİ. HERKES BUNA NE
KADAR HAZIR OLDUĞUNU
GÖRDÜ.**

– MUHASEBE MESLEK ÖRGÜTÜ CEO

Hollanda’da bazı çalışmaların uzaktan yürütülmesi on yıldan daha uzun bir süredir devam etmektedir. COVID-19 zorunlu olarak dünyayı kilitlediğinde, bu ülkedeki muhasebe meslek mensupları zaten bu sürece hazırdı. Diğer bölgelerde, dönüşümler bu denli basit olmadı. Güney Afrika’da, çalışanlar bu değişimi hızlı bir şekilde benimsedi; ancak ülkenin daha uzak alanlarında çalışanlar hızlı çözümler bulma konusunda zorlandı. Bu süreç içerisinde Çin’de uzaktan çalışmaya geçiş daha hızlıydı. Amerika Birleşik Devletleri’nde ve diğer birçok ülkede, yeni sistemler bir gecede hayata geçirildi; ancak onlar ile birlikte güvenlik ve teknolojinin kullanımını konusunda yeni endişeler ortaya çıktı.

Bu yıl, küresel iş gücünün yaklaşık yüzde 94’ü, karantinalar sebebiyle işyerlerinin kapandığı bölgede yaşıyordu. Bu yaşanan zorluklar, ülkelerin hükümetlerini, iş yerlerini ve çalı-

şanları etkiledi. Yeni hibritleştirilmiş iş yerlerimizde, güven ve bütünlük ilkelerini korurken, aynı zamanda sanal ortamların sunduğu fırsatları kucaklamak çok önemlidir. Örneğin, mesleki/diğer firmaların fiziki bir ofise bağlı olmadıklarında, farklı coğrafyalardan daha farklı yetenekler ile çalışmalarını mümkün olabilir.

Eğitimler ve öğrenciler bu durumdan çok etkilendi ve çeşitli yöntemler ile bu süreci yönetmeye çalıştı. Bir taraftan, üniversiteler ve öğretim üyeleri online eğitimlere her zamankinden daha hızlı geçiş yaptılar ve bazı ülkelerde sınavlar online olarak yapılırken yasal sınırlamalar mecburen aşıldı. Diğer taraftan, öğrenciler internet ile ilgili zorlukların yanı sıra akıl sağlığı, kişisel ekonomik zorluklar ve pandeminin neden olduğu daha fazla duruma maruz kaldı.

Uzaktan öğrenmenin en güzel yanlarından biri, fiziksel bir sınıfa bağlı olmayan sınıfların teknolojinin birleştirici gücünden yararlanabilmesidir. Bir üniversitenin rektörünün şöyle bir sözü vardı: *“Dijital eğitimin muhasebe mesleğine getirebileceği imkanlar hakkında düşünmemiz gerekir. Düşünsenize dünyanın her yerinde fakülteye sahip olabiliriz, muhasebe meslek mensupları misafir olarak sınıflarımıza katılabilir ve simülatörler ve teknolojik araçlar, öğrenciler*

ile daha fazla etkileşim sağlayabilir. Yüz yüze eğitim elbette çok kıymetli, ancak iki imkanın da en iyisine sahip olabiliriz”.

Akademi dünyasında, aynı iş dünyasında olduğu gibi, muhasebe mesleğinin altyapısının yalnızca yakın gelecekte değil aynı zamanda uzun vadede de dönüşüme ihtiyaç duyduğu açıktır.

Muhasebe meslek mensuplarının temel becerileri COVID-19 sebebiyle sert bir şekilde değişmezken, muhasebe mesleği değişiyor. Bu kriz öngürücü olmaya ve çevikliğe bir ışık tuttu. Mesleğimizin, müfredatımızı, iş modellerimizi ve muhasebe meslek mensuplarının her şeye hazır olabilsinler diye yetkinlik ve uygunluklarını nasıl devam ettireceklerini şu an yeniden düşünme fırsatına sahip olmamız gerektiğini açıkça ortaya koydu.

**GELİŞEN TEKNOLOJİ,
KURALLAR VE
STANDARTLAR
BİLDİĞİMİZ
MUHASEBE
MESLEĞİNİ
DEĞİŞTİRECEK**

“ COVID-19 İLE İLGİLİ DOĞRU CEVAPLARA SAHİP KİMSE YOKTUR. ANCAK, HEM TEKNOLOJİ HEM DE MEVCUT KOŞULLAR FIRSATLARI YAKALAMAK İSTEYENLER İÇİN OLANAK SAĞLAMAKTADIR. ”

– MUHASEBE FİRMASI YÖNETİCİSİ

2020'nin başlarında dijital dönüşüm gelişim sürecindeydi. Dijital dönüşüm, işletmeler, muhasebe firmaları, hükümetler ve ötesinde stratejik bir büyüme faktörü olarak tanımlanmaktaydı. Teknoloji ve bilgi, her ne kadar kriz boyunca zorunlu hale gelmiş olsa da, bunun nedeni sadece işleri sürdürebilir kılmak değil, aynı zamanda yeni ve gelişen stratejilere ve çalışma yöntemlerine hakim olabilmektir. ABD'de yapılan bir anket sonucuna göre, finansal hizmet sektöründeki firmaların üçte birinden fazlası, “teknolojinin geliştirilmesini” COVID-19'dan çıkan en önemli sonuç olarak görüyor. Bu arada, ankete katılanların yarısından fazlası müşteri etkileşimini dijitalleştirmenin ilk zorunluluğu olduğunu vurguladı.

Küresel düzeydeki farklı sektörlerden ankete katılan CEO'ların yüzde 60'ından fazlası, gelecek için daha dijital

bir iş modeline ihtiyaç duyduklarını ve ofis dışındaki yerlerde çalışılabiliyor olmanın kalıcı olacağını belirliyor. Birçok işletmenin işleyişinin sonsuza kadar değiştiği bir gerçektir ve bu gerçek, muhasebe meslek mensuplarının paydaşlarla ilişki kurma şeklini de değiştirmiştir. Muhasebe meslek mensupları, uzun vadeli stratejiyi yönlendiren bilgilerin koruyucularıdır ve işletmeler ayakta kalmak için dönüşürlerken, muhasebe meslek mensupları ise bu dönüşümün merkezinde olmalıdır.

Değişimle birlikte belirsizlik gelir. Bu hem muhasebe meslek mensupları için hem de özellikle kamudaki paydaşlarımız için geçerlidir. Şu anda, çevremizdeki değişen talepleri karşılayabilmemiz için mesleğimizin net hedeflere odaklanması gerekir.

Küresel düzeyde, yeni yollar deneyerek teknolojiyi güçlendirdiğimiz için, işletmelerde ve kamuda, güveni ve şeffaflığı savunmaya devam ettiğimiz için, bu odaklanma kritik bir öneme sahiptir.

Meslek olarak sadece değişimi kabul etmekle kalmamalıyız; riskleri önceden tahmin edip hafifletirken aynı zamanda değişimin yarattığı fırsatları yakalamalıyız. Bunu yapmak için, (yakında sürdürülebilirliği de kapsayacağını umduğumuz) rehber ilkelerimiz ve fi-

nansal raporlama, denetim ve güvence, etik ve kamu sektörü ile ilgili uluslararası standartlarımız var.

Özellikle 2020 yılı baz alındığında, düzenleyici otoritelerin bile muhasebe işlerinin nasıl değiştiğine uyum sağlamada zorlandıkları görülmektedir. Yuvarlak masa toplantılarımızda, dijital öncelikli bir dünyada, muhasebe firmalarının finansal raporlamaya ve denetime yönelik en son yaklaşımları konusunda, düzenleyici otoriteler ile birlikte çalışarak ileriye dönük nasıl bir yol çizilmesi gerektiğini görüştük. Bu, aynı zamanda muhasebe mesleğinin ve paydaşlarımızın geleceği için önemli bir rol oynayan sürdürülebilirlik, raporlama, çevresel, sosyal ve yönetim odaklı ortak vizyona ayak uydurmamıza da yardımcı olacaktır. Muhasebe doğrudan refaha bağlıdır; insanların ve gezegenin mesleğimize uyumuna dair daha bütüncül bir bakış açısı zorunludur.

Birçok paydaşımıza göre, sürdürülebilirlik artık tartışılmaz bir zorunluluk. Sürdürülebilirliğe dayanan uzun vadeli bir strateji, kuruluşların gelecekteki yerlerini garanti etmeye yardımcı olacak. Aslında, pandeminin çevresel zorluklar konusundaki farkındalığı nasıl arttırdığı hakkındaki küresel bir araştırmaya katılanlardan üçte ikisi, ekonomik iyileşme planlarının çevresel kaygılara öncelik vermek olduğu konusunda hemfikirdir.

Bu amaçla, düşünce yapımızı, raporlamayı ve belki de en önemlisi gelecekteki yetenekler için müfredatımızı geliştirmeliyiz.

Özellikle öğrencilerin, muhasebe mesleğinde Çevresel, Sosyal ve Yönetişim (ESG) ile ilgili konulara odaklanmak için çok daha fazla tutkulu oldukları görülmüştür. Hong Kong'dan bir öğrencinin söylediği gibi, "Bizi sorumlu tutacak katı standartlar olmaması sebebiyle ESG'yi ele almaya hazır değiliz." Mesleğin geleceği için, ESG ve küresel olarak yüksek kaliteli raporlama ve güvence uygulamalarına dayanan uzun vadeli sürdürülebilirlik konuları ile ilgili hesap verebilirlik ve şeffaflık önemlidir.

IFAC, değer yaratma girişimleri, sürdürülebilir gelişim ve gelişen beklentiler ile ilgili sağlam ve güvenilir bir çerçevede sunulan yeni sürdürülebilirlik standartlarını desteklemektedir. Bu, muhasebe mesleğinin gelişmesi için ve kendilerini çevre savunucusu ve dünya vatandaşı olarak tanımlayan gelecek nesil muhasebe meslek mensupları için fark yaratmak adına güçlü bir temel oluşturma fırsatıdır.

SAYILARIN
ÖTESİNDE:
**SAKLANABİLİR
VE ELEKTRONİK
BECERİLERİN
ÖNEMLİ
BİRLİKTELİĞİ**

**“ İNSANLARI UNVANLARI İLE
Mİ YOKSA SAHİP OLDUKLARI
BECERİLER İLE Mİ TANIRIZ?
EĞER İKİNCİ SEÇENEK İLE
TANIYORSAK MESLEĞİMİZ
DAHA ZENGİN OLACAKTIR. ”**

– MUHASEBE MESLEK ÖRGÜTÜ LİDERİ

DEĞİŞİM YÖNETİMİ VE ETKİLİ İLETİŞİM

Her bölgeden, disiplinden ve pozisyondan kişilerin katılımıyla son üç ayda yaptığımız her yuvarlak masa toplantısında bir beceriye diğerlerinden daha sık atıfta bulunuldu: Değişim Yönetimi.

COVID-19’dan önce de hızlı bir evrim halindeydik. 2020’nin başında, her 10 işletme yöneticisinden dokuzu, kuruluşlarında beceri eksikliklerinin olduğunu veya yakında olabileceğini söyledi. Bu gerçeklik daha da belirgin hale geldi. Muhasebe, durağan bir dünyada faaliyet gösteren bir meslek değildir ve öğrenilen vasıflar, becerileri eşit ölçüde yansıtmalıdır. İlişki kurma ve iletişim kaynaklı mesleki becerileri teknik beceriler ile birleştiren çok yönlü beceri setlerine net bir ihtiyaç vardır. Bir CFO’nun dediği gibi, “İş birliği yapabilen ve yönetim ekipleriyle ortak olarak çalışabilen, tek-

nolojiden ve verilerden yararlanabilen, riskleri belirleyebilen ve daha büyük işletme fonksiyonları bünyesinde riskleri etkili bir şekilde iletebilen muhasebe meslek mensupları gerekiyor.”

Bunu yapmak, kilit paydaşlar ile daha güçlü ve güvene dayalı ilişkilere vurgu yapmak anlamına gelir.

Bu, müşterilerimizle olan stratejik görüşmelerimizde veya bir meslektaşımızla olan etkileşimimizde disiplinler arası becerilere odaklanmayı gerektirir. Daha güçlü iletişim becerileri, muhasebe meslek mensuplarına riskleri yönetme ve çözümleri destekleme konularında yardımcı olacaktır.

SENARYO PLANLAMA VE HİKAYE ANLATMA

Muhasebe meslek mensupları proaktif planlama yetenekleri ile dinamik düşünebilen kişilerdir. Değişim ve belirsizlik zamanlarındaki güvenilir ortaklardır ve bunu devam ettirmek için hazırlıklı olunmalıdır. 2020'nin mesleğimizde yarattığı ivmeyi ve mesleğimize verilen yenilenen güveni sürdürmeliyiz. Birçok yuvarlak masa toplantısında, muhasebecilerin mesleki beceriler geliştirmeye devam etmelerinin, ESG gibi konulara öncelik vermelerinin ve farklı koşullarda verileri analiz etmek ve yorumlamak için yeni tekniklere odaklanmalarının önemi üzerine önemli

ölçüde zaman harcandı. Paydaşlarımız, mesleğimizin, tüm parçaların nasıl bir araya geldiğini, finans fonksiyonunun büyümeyi ve dayanıklılığı nasıl desteklediğini etkili bir biçimde aktarabilen hikaye anlatıcılardan oluşuyor olması gerekliliği konusunda hemfikirler. Bunun temelleri sınıflarda öğretilir, ancak bu beceri büyük ölçüde pratikte şekillenecektir.

BECERİ KAZANDIRMAK

Öğrenme ve gelişme alanında (dinamik müfredatlar, daha hızlı akreditasyon ve karma bir dünyaya uygun sürekli eğitim modelleri) nasıl rekabet ettiğimiz, bizi ileriye taşıyan bir fark yaratır. Akademik bir yönetici, “Eğitime yatırım yapan meslekler, bundan bir rekabet avantajı ile çıkacaktır” der. Aday muhasebe meslek mensuplarına ve kariyerleri boyunca kendini geliştirenlere, mesleğin beklenti içinde olduğunu, çeviklikle uyum sağladığını ve bir adım önde olduğunu göstermeliyiz.

Çevik, geleceğe yönelik becerilere olan ihtiyacı kabul eden bir Muhasebe Meslek Örgütü CEO’su, “Kariyerim boyunca oldukça büyük üç krizin üstesinden geldim ve hepsinin ortak teması, krizleri bir değişim fırsatı olarak kullanmamız gerektiği idi. Krizler, size uyum sağlama yetkisi verir.”

LİDER BİR
MESLEK İÇİN:
GELECEĞİN
MUHASEBE
MESLEK
MENSUBUNU
TANIMLAMAK

**“ BİZ HER ZAMAN SAYILAR
HAKKINDA KONUŞURUZ,
ANCAK İNSANLAR HAKKINDA
NASIL KONUŞACAĞIMIZI
ÖĞRENMEMİZ GEREKİR. ”**

– İŞ İNSANI

Muhasebe meslek mensupları, hem özel hem de kamu sektöründeki herhangi bir ortamda stratejik ortaklardır ve olmaya devam edeceklerdir. Pandemi, işletmeye yön veren bir itici güç olarak bizim kapasitemizi test etti ve biz bunun üstesinden geldik.

Bu, muhasebe mesleği için, içinde yaşadığımız dijital ve hızla gelişen dünyada, eski paradigmaları değiştireceğimiz ve yeni becerileri kucaklayacağımız çok önemli bir andır. Şu anda nasıl faaliyet gösterdiğimiz, mesleğimizin geleceğini belirleyecektir ve mesleğimiz için olumlu değişim fırsatı oldukça büyüktür.

Ŗu anda, dŖnyanın dŖrt bir yanından toplumlar ve ekonomistler, kriz yŖklŖ bir yıldan sonra ileriye gidebilmenin bir yolunu bulmaya çalışmaktadır. Muhasebe meslek mensupları, bŖyŖk ve kŖŖk işletmelerin ve hŖkŖmetlerin ilerlemesine yardımcı olacak son derece stratejik, iř birliğine dayalı, sorun ŖzŖcŖlerdir.

IFAC'ın geçtiğimiz aylarda gerçekleştirdiği yuvarlak masa toplantılarında, dŖnyanın dŖrt bir yanından CEO'lar, denetçiler, akademisyenler, Ŗđrenciler ve daha fazlası net bir vizyon paylaştı: ***Biz meslek olarak, yeni çalışma yollarını Ŗzendirmeliyiz, teknolojiye sarılmalıyız, işimizi yeni ve gelişen toplumsal taleplere uydurmalıyız ve hepsinden Ŗnce gelecek ne getirirse getirsin mesleği gŖlendirecek doğru beceriler dengesine yatırım yaptığımızdan emin olmalıyız.***

ULUSLARARASI MUHASEBECİLER FEDERASYONU
International Federation of Accountants (IFAC)
529 Fifth Avenue, 6th Floor New York, New York 10017 USA

Bu yayın, Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC) tarafından yayınlanmıştır. IFAC'ın misyonu kamu yararına hizmet etmek, yüksek kaliteli mesleki standartlara uyumun tesis ve teşviki yolu ile dünya çapında muhasebe mesleğini güçlendirmek ve güçlü uluslararası ekonomilerin gelişmesine katkıda bulunmak, bu gibi standartları uluslararası yakınsamasını arttırmak, mesleğe ilişkin konularda ve kamu yararı meselelerinde görüş bildirmektir. Bu yayını IFAC'ın web sitesinden yalnızca kişisel kullanım için ücretsiz olarak indirebilirsiniz.

Kasım 2020, IFAC. Tüm hakları saklıdır.

TÜRMOB YAYINLAMA İZİNİ

“Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC) tarafından Kasım 2020’de İngilizce olarak yayınlanan, “Muhasebe Becerilerinin Evrimi: COVID-19 Etkileri & Gelecekteki Yol Haritası” yayını TÜRMOB tarafından Kasım 2020’de meslek mensuplarımızın bilgisine sunmak amacıyla IFAC’tan izin alınarak Türkçe diline çevrilmiştir. IFAC yayınlarının tamamının onaylanmış metinleri IFAC tarafından İngilizce olarak yayınlanır. IFAC söz konusu tercümenin doğruluğu ve eksiksiz olması ya da bunların bir sonucu olarak ortaya çıkabilecek eylemler için bir sorumluluk üstlenmez.

IFAC tarafından yayınlanan İngilizce metin ‘Accountancy Skills Evaluation: Impact of COVID-19 & The Path Forward’ © Kasım 2020. Tüm hakları saklıdır.

Türkçe metin “Muhasebe Becerilerinin Evrimi: COVID-19 Etkileri & Gelecekteki Yol Haritası” © Ağustos 2020. Tüm hakları saklıdır. Orijinal Adı: “Accountancy Skills Evaluation: Impact of COVID-19 & The Path Forward”

Telif, ticari marka ve izin bilgileri veya iletişim için permissions@ifac.org. Yayın yılı: Kasım 2020

ISBN: 978-1-60815-450-0

İncek Kızılcasaz Mahallesi 2669. Cadde No: 19 Gölbaşı - ANKARA
Tel: 0 (312) 586 00 00 pbx Faks: 0 (312) 586 00 11 - 586 00 18
www.turmob.org.tr

 <https://twitter.com/turmob>

 <https://www.facebook.com/turmobweb/>

 @turmob1989

 turmob@turmob.org.tr